

Grunde til Hovedstadens Udvidelse, thi den kan Hovedstaden ikke bruge; det er kun den Grund, der ligger mellem den gamle Stad og Søerne, som man trænger til, ingen anden kan bruges, og derfor er det netop nødvendigt, at man exproprierer den. Naar man exproprierer en Mark, som skal gjøres til en Vej eller til en Jernbane, saa er Forandringen vel af Vigtighed, men den Overgang, hvorom der her er Tale, er meget større, meget vigtigere; nu er der Mark eller Have, og det vil man gjøre til Gader i en Hovedstad. Dette Formaal er meget større og vigtigere end de fleste Formaal, som man har, naar man ellers exproprierer.

Fsberning: Jeg troer, at den ærede sidste Taler har Uret, naar han siger, at man vil gjøre det til et Dvarteer; man vil, isald man maa. Loven siger ikke, at man vil; § 9 siger kun, isald man maa; altsaa er det fuldkommen eventuelt. Det afhænger af, om der er Trang dertil, og om det er ganske afgjort, at den Plads er den bedst skikede dertil; det er altsaa ganske usikkert. Der er ingen Trang for den omhandlede Person, denne private Person, thi her er det en privat Person. Monarchiet udbyder i dette Tilfælde et andet Terrain, der er langt gunstigere som Bygningsterrain, og hvorfor det ikke kan faae den Pris, det vil have; fra Byens Side er der heller ingen Trang i den Henseende, og alermindst en Trang, som Monarchiet behøver at afhjælpe; Monarchiets Terrain behøves ikke for Tilfældet til Byens Udvidelse. Der er altsaa hverken den Sikkerhed for, at Grundene skulle anvendes til et Dvarteer af Byen, som der er for Anvendelsen af et Stykke Jord, naar man siger: det skal exproprieres til en Vej; det er desuden et stort Spørgsmaal, især naar man tager de sanitaire Hensyn i Betragtning, om det ikke vilde være langt rigtigere at lade dette Stykke være ubebygget; det kan have sine Ubequemmeligheder, men det er dog gjerne muligt,

at den fornuftigste Anvendelse, man kunde gjøre deraf, var at lade det være offentlig Have. Byen har ikke paa nogen Maade forlangt det til Bebyggelse; jeg er overbevist om, at Byen saa lidt har forlangt det at dersom Spørgsmaalet laa saaledes for, at Sagen kun kunde sættes i Bevægelse, naar Byens Dyrighed tog den Beslutning at begjære det, som Noget, der var nødvendigt for Byen, saa vilde den ikke komme i Bevægelse; idet Byens Dyrighed da vilde komme til den Erkjendelse, at Følgen deraf vilde blive, at Byen blev Den, der maatte være paa rede Haand til at sætte sig i Besiddelse deraf og betale Pengene derfor. Byen tager naturligvis det Been, som kastes hen til den, og som er et behageligt Been, og om nogle af Byens Indvaanere derved kunne komme til at lide noget, det tages ikke saa nøie; det kommer ikke til at hvile paa dem, der tage imod Budet; den ærede Indvigningsminister tager det paa sine Skuldere til Fordeel for sin Ven Krigsministeren, thi her er ingen anden Person tilstede; Monarchiet kommer og siger: der sidder en Nabo, som er ubequem for mine Planer, lad ham fjernes, giv mig Midler til at gjøre det paa saa billige Maader som muligt. Andet staaer der ikke i Loven, og den Maade at tage Sagen paa kan ikke rettes ved nogen som helst Paragraph i denne Lov. Det ligger i dens inderste Væsen, det er dens Hovedfeil; men lad os endog gaae ud fra den Forudsætning, at det kunde lade sig gjøre, saa er det næste Spørgsmaal: Er den Vej, vi gaae, berettiget, og er det Grundlag, hvorpaa man staaer, et rigtigt? Man gaaer ud fra, at Fæstningen har tilegnet sig dette Terrain, og at de, som boe og bygge derpaa, have kun deres Væren der under en vis indskrænkende Betingelse, og under den have de kjøbt, solgt og omsat etc. Ja, det er meget rigtigt, men hvilken er den indskrænkende Betingelse? Det er en Art Contract, som kun har Varighed og Gyldighed, saalænge Fæstningen der er tilstede.